

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ**

На правах рукопису

ГАВЕРСЬКИЙ ВІТАЛІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ

УДК: 342.9

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ
В УКРАЇНІ**

**Спеціальність 12.00.07: теорія управління;
адміністративне право та процес;
фінансове право; банківське право.**

АВТОРЕФЕРАТ

**дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук**

Одеса-1998

Дисертація є рукопис

Робота виконана в Одеській державній юридичній академії.

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор
КІВАЛОВ Сергій Васильович,
завідувач кафедри адміністративного права та
управління Одеської державної юридичної академії

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор **АВЕР'ЯНОВ В.Б.**,
завідувач відділу державно-правових проблем
Інституту держави та права ім. В.М.Корецького
Національної Академії наук України;

кандидат юридичних наук **ПАХОМОВ С.І.**,
радник митної служби II рангу, заступник
начальника Чорноморської регіональної митниці

Провідна установа:

Національна Академія внутрішніх справ України.

Захист відбудеться 4 липня 1998 р. о 10.00 годині на засіданні
спеціалізованої вченої ради Д при Одеській державній юридичній
академії за адресою: 270009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2, аудиторія №312.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Одеської державної
юридичної академії.

Автореферат розіслано 3 червня 1998 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

 - **Г.І. ЧАНИШЕВА**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Сучасне розуміння характеру та змісту державної митної служби частково змінилося. Це пов'язано з тими суспільними змінами, які відбуваються в Україні. Пануючий десятиліттями адміністративно-командний метод управління та регулювання суспільних відносин, в тому числі у зовнішньоекономічній сфері, виявився незабезпеченим і в основному був відкинутий. Реформування відбувається в складних умовах, непослідовно та суперечливо. Все це відображається на функціональній та структурній перебудові державної служби, взагалі, та митній зокрема.

Реорганізація митної служби України обумовлена започаткованими сьогодні в митних органах більшості східно-європейських держав та подібними за своєю суттю процесами, які частково можна охарактеризувати як прагнення модернізувати організаційні структури та оптимізувати митні процедури. Ці заходи орієнтуються на загальну мету всіх митниць, які входять до Всесвітньої Митної Організації (ВМО).

З'являється необхідність в нових вимогах до державної митної служби, яка використовує різні прийоми та методи, здійснює свої функції та повноваження в сфері організації переміщення через митний кордон товарів та транспортних засобів, стягнення митних платежів, митного оформлення та контролю тощо.

Митна служба розглядається як регулятор не лише національної економічної системи, але й розширення господарських зв'язків. Митний інструментарій, із властивою йому специфікою, переплітається з різними прийомами валютно-фінансового регулювання, економічної дипломатії та ін.

При організації та функціонуванні митної служби ведучим є принцип професіоналізму. Митні службовці, як одна із категорій державних службовців, зобов'язані мати підготовку в галузі теорії управління, конституційного,

адміністративного, митного та інших галузей права, які безпосередньо стосуються сфери їх професійної діяльності. При написанні дисертації використувався цілий ряд нормативних актів, стосовно державної служби, а також і нормативний матеріал, який розкриває особливості митної служби.

Окремі аспекти правового положення, організації та функціонування митної служби були предметом дослідження небагатьох вчених, серед них: Б.М.Габричідзе, С.В.Ківалов, О.М.Козирін, К.К.Сандровський, О.Ф.Бантшиєв, М.М.Василина. В цьому контексті слід відзначити, що комплексні дослідження по даній тематиці відсутні, за винятком учбового посібника С.В.Ківалова "Служба в митних органах України". Незважаючи на важливість вказаної проблеми, сьогодні в Україні немає навіть підручника "Митне право".

Все це дає підстави стверджувати, що предмет дисертаційної роботи, взагалі не розроблений в юридичній літературі, і дає підстави для більш детального аналізу організаційно-правових засад митної служби в Україні.

Слід також підкреслити, що дослідження в сфері митної служби не можуть бути представлені будь-якою галуззю права, так як несуть міжгалузевий комплексний характер, що покладено в основу поняття, яке вивчається.

Таким чином, наукова та практична значущість проблеми державної митної служби для України, як для індустріальної держави на сучасному етапі ринкової трансформації, набирає особливої актуальності. Вибір теми дисертаційного дослідження зумовила також її недостатня теоретична розробленість.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Тема дисертації пов'язана з курсом "Митне право", а також висвітлюється в с./к "Служба в митних органах".

Обраний напрямок дисертаційної роботи є складовою частиною фундаментальних досліджень наукової школи Одеської державної юридичної академії.

Мета і задачі дослідження

Метою дисертаційного дослідження є вивчення державної митної служби України в таких аспектах, як вид державної мілітаризованої служби і як система державних органів, які здійснюють митну справу.

Для досягнення поставленої в роботі мети вирішуються наступні завдання:

- аналіз історико-правового аспекту митної служби;
- визначення поняття, методологічних основ державної служби;
- порівняльна характеристика як державної, так і митної служб на основі закордонного досвіду;
- пропозиції щодо системи митних органів України із властивою їй структурою, під якою розуміється побудова та внутрішня форма організації митної служби, яка виступає як єдність стійких взаємозв'язків між її елементами;
- створення концепції професійного навчання митних кадрів, яка дозволяла б забезпечити оптимальне підвищення рівня знань митних службовців.

Наукова новизна одержаних результатів

Дисертаційна робота є одним із перших досліджень в галузі митного права, присвячених митній службі, її організаційно-правовим основам.

Наукова новизна дисертації полягає в тому, що ряд її положень та рекомендацій вже знайшли своє впровадження як на теоретичному, так і на практичному рівнях.

Наукова новизна відображена в нижченаведених теоретичних положеннях, висновках та пропозиціях, які виносяться на захист:

- необхідність включення митних органів України до правоохоронних органів, оскільки згідно діючого митного законодавства вони відносяться до органів виконавчої влади. Це, безумовно, звужує повноваження митної служби, її призначення;
- теоретичне обґрунтування принципів державної митної служби, які визначають основоположні засади, характеристики досліджуваного інституту;

- обґрунтування необхідності (враховуючи міжнародні стандарти та власний історичний потенціал) йти шляхом створення основ законодавства про державну службу;

- в основах законодавства про державну службу чи кодифікаційному акті досить конкретно повинна бути представлена система державних службовців, що може зняти ряд проблем як для теоретичного, так і практичного характеру;

- обґрунтування необхідності віднесення Держмитслужби України до структури Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків та торгівлі чи Міністерства фінансів, оскільки це повинно привести до зниження чисельного складу чиновників та відповідало б сучасним вимогам митних відносин. Адже історія митного права свідчить, що митна служба знаходилась у веденні Міністерства фінансів. Тим більше, в деяких державах митне управління об'єднано з податковою службою по стягненню акцизів та інших видів непрямих податків (Франція, Великобританія та ін.);

- визначення поділу в системі центральних органів виконавчої влади, яка існує як міністерства, комітети, а також і різні служби (Держмитслужба України). Очевидно, що в основу такої класифікації повинен бути закладений певний критерій, який свідчив би про правовий статус того чи іншого органу;

- висновок про необхідність використання міжнародних митно-правових норм, спрямованих на уніфікацію, підвищення ефективності і, одночасно на спрощення митних процедур;

- пропозиція, спрямована на створення системи підготовки високопрофесійних митних службовців, якій буде притаманна здатність швидко реагувати на потреби практики та своєчасно враховувати поточні та перспективні завдання державного управління, їх масштабність, матеріально-технічні можливості;

- положення про посилення персональної відповідальності за виконання службових обов'язків та дотримання дисципліни, так як мають місце випадки свавілля державних митних службовців по відношенню до громадян та невиконання їх вимог.

Відповідальність митних службовців повинна займати особливе місце серед заходів, спрямованих на здійснення функціонування системи митних органів;

- рекомендації про створення системи заохочення, яка є позитивним кроком у стимулюванні, яке застосовується при успішному та сумлінному виконанні обов'язків;

- пропозиція про підвищення ролі моральної відповідальності. В цьому контексті можна піти шляхом створення Кодексу етики державного службовця чи Морального Кодексу державної служби;

- обґрунтування створення ефективного соціально-правового захисту посадових осіб митних органів, що створює необхідні умови для нормальної діяльності всієї системи митних органів.

Апробація результатів дослідження

Ряд положень дисертаційної роботи були враховані при підготовці проекту Митного кодексу України, що відзначено в преамбулі вказаного проекту, висновок по якому давала кафедра морського та митного права Одеської державної юридичної академії. В ході проведення адміністративно-правової реформи України також висловлені пропозиції стосовно державної служби. Основні положення дисертації обговорювалися на науково-практичних конференціях, семінарах, в тому числі і міжнародних. Питання про проходження служби в митних органах висвітлено у навчальному посібнику (практикумі) (Кивалов С.В. Служба в таможених органах України), де дисертант брав участь у написанні 9, 10 розділів. Цей посібник (практикум) є першою науковою працею в галузі митного права України.

Структура дисертації визначається її метою та завданням і складається із вступу, трьох розділів, які об'єднують 8 підрозділів і 6 пунктів, висновку і списку літератури (142 джерел).

Обсяг дисертації – 180 сторінок.

Список використаних джерел – 12 сторінок.

ЗМІСТ РОБОТИ

Перший розділ "Оснoвні етапи становлення та розвитку митного законодавства України" є історико-правовим аналізом розвитку митних відносин, починаючи із зовнішніх зв'язків Київської Русі з Візантією (Іпатівський літопис 898 р., договір Олега з Візантією 911 р. та ін.) та закінчуючи зародженням митного законодавства в сучасній Україні.

Економічною передумовою появи митних відносин є виникнення в громадянському суспільстві товарного виробництва. Разом з містами з'являється необхідність політичного устрою, на утримання якого рабовласники починають збирати різні податки та збори, в тому числі з торгівлі та перевезення товарів. Так у Вавілоні, який на початку II тисячоліття до н.е. об'єднав усю долину Двoріччя та став найважливішим економічним та культурним центром стародавнього світу, всі товари при ввезенні оглядалися та з них стягалося мито.

У Греції мито на привезені товари складало $1/10$ частину їх ціни. Проте з часом афіняни вирішили, що помірне мито сприяє розвитку торгівлі і може дати великий прибуток. Тому при Демосфені в VI ст. до н.е. ввізні мита скорочувались до $1/20$, $1/50$ та навіть до $1/100$ частини ціни товарів, незважаючи на те, що головна мета мита — фіскальна, тобто дотримання інтересу фіскалу — казни.

Збір мита відавався на відкуп окремим особам чи групам, які мали довірених осіб з числа саме цих громадян. Про те, яку роль відіграють митні відносини в тій чи іншій державі В.А.Циммерман писав, що система митних відкупів настільки розорила Грецію, що вона майже без битви потрапила під владу Риму.¹

Точних свідчень про час виникнення митної справи на території нашої держави немає. Тут слід підкреслити те, що питання про виникнення митної служби досліджуваного періоду розглядається лише умовно, оскільки із плином часу і в міру створення та зміцнення централізованої держави, розширення зовнішньоторговельного обігу, йшло становлення та розвиток

¹ Циммерман В.А. О таможах и промышленности древних народов. - СПб, 1859. - С.25

структур та інститутів, які склали пізніше ядро державної митної служби. Тому мова може йти переважно про організацію митного оподаткування.

Київ також виділявся серед інших населених пунктів того часу. Фінансові збори та звичаї були невід'ємною частиною загальної політики Київської держави. Існувало правило стягнення мита чи митозбору при провезенні товару через застави. Було мито "сухе" — при провезенні товарів по суходолу та мито "водяне" — при провезенні по воді. Саме до цих понять належать слова, які збереглися в слов'янських мовах "митник" та "митчик" — збирач мита, "мытница" чи "митница" — місце збору мита. В одній із важливіших пам'яток давньоруського права "Руській правді" також підкреслюється роль митника — збирача мита.

В XII — на початку XIII століть держава розпалась, кожен феодал в межах своїх володінь винаходив систему мита. У цей період мито ще не можна розглядати в сучасному розумінні цього слова. Йому не вистачало одного — прикордонного характеру.

Завоювання України монголо-татарськими племенами призвело до появи в слов'янських мовах слова "тамга", яке означало у тюркських народів знак, клеймо, тавро.

В результаті затвердження універсалів Івана Самойлова в 1679 р. та Івана Скоропадського в 1704, 1711 та 1724 рр. на Україні були введені індукт та евект, які нараховувалися із привезених в Україну товарів та вивезених за кордон, а також були внутрішнім митом.

Наступні реформи у сфері митних відносин носили протекціоністський характер (реформа 1753 р., митні тарифи 1766, 1782 рр.). Подальша історія митної справи відрізнялася ліберальним характером (митні тарифи 1850, 1857 та 1868 рр.), достатньо відмітити, що в 1817 р. в Одесі була заснована вільна митна зона "Порто-Франко", подібно Генуї та Трієсту.

Систему митних установ середини XIX ст. можна подати за митним статутом 1857 р., який містив особливі вимоги до митних службовців.

Начальниками митних округів, управляючими та членами митниць не можуть призначатися особи, "які не служили в митній частині", оскільки

ки “митна служба вимагає чиновників досвідчених” (ст. 68). Митне начальство, керуючись значним числом чиновників, було зобов'язане визначати серед них “найздібніших та найстаранніших на користь казни” (ст. 69). У статуті підкреслена самостійність митних установ.

Митне начальство має право вимагати допомогу від місцевих структур у випадку, якщо при виконанні обов'язків, вони зустрічають затятість та опір; місцеві начальники та чиновники зобов'язані надавати митним установам допомогу. Митний статут 1857 р. вимагав культурного ставлення митників до проїжджаючих осіб.

Кінець XIX ст. свідчить про зміни в митній політиці Російської імперії, які були викликані як зовнішніми, так і внутрішніми причинами (Кримська війна, важке господарське становище, розладнання фінансів, вимоги капіталістичного розвитку, пасивний торговельний баланс). Так, в 1864 р. підлеглий Міністерству фінансів Департамент зовнішньої торгівлі був перетворений в Департамент митних зборів.

Митний статут 1904 р. встановив нову структуру системи митних органів. Тепер митна система складалася із Департаменту митних зборів, окружних та дільничних митних управлінь, митниць, застав, постів та пунктів. Кожна митниця і митна застава знаходилися під наглядом керуючого і складалися із митних та канцелярських чиновників, а також із вільнонайманих наглядачів та службовців.

Митна політика була предметом уваги М. Ломоносова, Л. Радищева, Є. Осокіна, Д. Толстого, К. Ладженського, В. Ціммермана та ін.

В історії митного законодавства особливе значення надається радянському періоду. 1922 р. мав особливе значення, достатньо сказати, що був затверджений перший радянський митний тариф по європейській торгівлі, заснований митно-тарифний комітет при РНК. Правовий статус МТК уточнювався у Митному статуті 1924 р. та Митному кодексі 1928 р. МТК був дорадчо-координаційним органом, який де-юре проіснував до 1964 р.

Порядок прийняття на службу службовців ДМУ та його місцевих органів визначався кодексом законів про працю. Митний статут чітко ви-

значив заборону в діях митних службовців, які не повинні брати участь в організаціях комерційного характеру особисто чи через підставних осіб, брати на себе доручення у митній справі від сторонніх осіб (крім прямих доручень по службі та ін.). В січні 1925 р. була закінчена розробка проекту реорганізації митного апарату на місцях (утворилось 11 районних митних інспекторських управлінь).

Постановою ЦВК і РНК СРСР від 12 грудня 1928 р. був затверджений Митний кодекс Союзу РСР, який проіснував з деякими змінами майже 36 років. Управління митною справою на всій території СРСР належало НКЗТ, який здійснював завдання через Головне митне управління, яке входило до його складу. У 1929 р. було створено 5 відділень ДМУ, в тому числі і Українське.

У 1961 р. був затверджений новий митний тариф СРСР, а в 1964 р. — Митний кодекс СРСР, який підтвердив, що управління митною справою в СРСР віднесене до ведення Міністерства зовнішньої торгівлі та здійснюється через Головне митне управління.

У 1986 р. було створено Головне управління державного митного контролю, якому так і не судилося було реалізувати себе в повному обсязі внаслідок розпаду СРСР.

Як і перед будь-якою суверенною державою, перед Україною постало завдання по формуванню нової державної влади та системи виконавчих органів, яке повинно стимулювати оновлення механізму правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а отже і митної справи та митної служби.

Другий розділ “Організація державної митної служби” включає висвітлення поняття державної служби, її принципу та видів. Одним із видів державної служби в дисертаційній роботі вважається митна служба, із властивою їй специфікою та особливостями. Державна митна служба розглядається у декількох

аспектах: як вид державної служби, як самостійне відомство і як система державних органів України, які здійснюють митну справу.

19 грудня 1993 р. був прийнятий Закон України “Про державну службу”, який складає практичний інтерес і якому нема аналогів в історії України. При радянській владі так і не був прийнятий закон про державну службу. Детально регулювалися лише проходження служби у Збройних Силах та органах внутрішніх справ. В юридичній літературі – в статтях, дисертаціях, брошюрах, підручниках міститься немало визначень державної служби.

В дисертації подані визначення державної служби такими вченими, як С.С.Студенікін, А.Є.Пашерстник, Р.Н.Петров, В.М.Манохін, В.Б.Авер'янов, Б.М.Лазарев, Д.М.Бахрах, Ю.Н.Старілов та ін., а також аналізується поняття державної служби у відповідності з Законом України “Про державну службу”. Вони розглядають державну службу як виключно важливий інститут держави, який забезпечує його функціонування. Діяльність всіх, без винятку, державних службовців виражається у впливі на інші особи, інакше кажучи, завжди “виливається” у відношення із “зовнішньою сферою” та регулюється різними галузями права, головним чином, адміністративним правом. Критерій розмежування лежить також у впливі на об'єкт у процесі праці. Відношення державних службовців з приводу праці як і відношення інших працівників з підприємством, установою, організацією, єдині у своїй основі, вони складають сферу трудових відносин і тому регулюються нормами трудового права. Викладені в роботі судження свідчать про те, що державна служба – багатогалузевий інститут, який включає в себе норми державного права, зв'язки з комплексом фінансово-правових правил, з розділом Кримінального Кодексу “Посадові злочини”, і особливо тісно – із трудовим правом.

Питання про принципи державної служби є найважливішими в структурі інституту державної служби, так як визначають зміст та значення самої державної служби. Сьогодні вже з повною впевненістю можна говорити про цілу систему таких принципів. Хотілося б зупинитися на деяких з них.

Принцип професіоналізму і компетенції державних службовців є ве-

дучим при організації та функціонуванні державної служби. Це лише одна з основних вимог, які визначають формування та практичну діяльність персоналу, а також необхідну умову, без виконання якої не можна отримати права на здійснення посадових повноважень. Найважливіший засіб забезпечення професіоналізму — номенклатура як відображення системи відбору та висунення кадрів. Без цивілізованої, контролюючої, законослужняної, відповідальної номенклатури демократія, як система управління, неможлива.

Принцип політичної нейтральності державної служби припускає виключення використання службового положення в інтересах тієї чи іншої політичної партії.

Д. М. Бахрах відзначає, що при формуванні державного апарату необхідно виходити із нерозривності тріади: професіоналізм — стабільність — лояльність.

Питання про види (класифікації) державних службовців займає в юридичній літературі помітне місце. Це пояснюється тим суттєвим практичним та теоретичним значенням, яке він має. Існує різна класифікація державних службовців в залежності від того, що має бути в основі того чи іншого поділу. В основі одного з таких поділів лежить загальновизначений розподіл державної служби на два види: цивільна та мілітаризована. Одним із підвидів мілітаризованої служби є служба в митних органах. У цьому зв'язку службі в митних органах притаманні всі ознаки державної служби, вона є її різновидом. Поняття “митна служба” та “служба в митних органах” трактуються нами як тотожні.

В дисертації на основі діючого митного законодавства (МКУ, Положення про порядок та умови проходження служби в митних органах України, Указ Президента України “Про державну митну службу в Україні”, Положення про порядок стажування в державних органах, Положення про формування кадрового резерву для державної служби, Положення про персональні звання державної митної служби України, Інструкція про атестацію посадових осіб митних органів України та ін.) розглянута специфіка державної митної служби, яку можна визначити як професійну діяльність

службовців митних органів, які реалізують свої повноваження шляхом здійснення завдань та функцій, які стоять перед митними органами України і які отримують грошову винагороду за рахунок державних коштів.

Дисертаційне дослідження дає визначення митних органів, а також розглядає їх як систему державних органів, які за своїм характером є правоохоронними, діючими від імені держави, наділені владними повноваженнями і які виконують свої завдання та функції в сфері митної справи з використанням притаманних їм форм та методів діяльності.

Особливу увагу приділено розгляду митних служб Німеччини, США, Франції, Швеції, Фінляндії, що допускає більш детальний підхід до вивчення митних органів України як єдиної системи.

В цьому розділі звертається також увага на підготовку керуючих кадрів, яка означає велику кількість різновидних соціальних, організаційних, правових, морально-етичних, матеріально-технічних та інших дій і заходів, які спрямовані в комплексі на забезпечення керівних органів кваліфікованим складом працівників. З цією метою вже прийнята Концепція професійного навчання митних кадрів до 2000 р., яка буде орієнтована на вимоги практики та своєчасно враховувати сьогочасні та перспективні завдання державного управління у сфері митної справи.

Третій розділ "Персонал державної митної служби" присвячений правовому регулюванню зарахування, проходження служби в митних органах, які включають питання присвоєння персональних звань та атестацію, матеріально-побутове забезпечення та соціальний захист митних службовців, заохочення та відповідальність посадових осіб митних органів, а також такому компоненту митної служби як припинення служби в митних органах.

У правовому регулюванні зарахування на службу в митні органи розрізняють правові підстави, умови та організаційно-правові способи заміщення посад.

Під правовими підставами слід розуміти норми, які закріплюють право громадян на службу в митних органах, а також ті правові норми та

індивідуальні акти, в яких встановлені особливості митної служби. Такими правовими підставами є: Конституція України, Митний Кодекс України, Закон України “Про державну службу”, Положення про порядок та умови проходження служби в митних органах України, Положення про порядок проведення конкурсу при прийомі на роботу в органи державної виконавчої влади, Положення про формування кадрового резерву для державної служби, Інструкція про атестацію посадових осіб митних органів України та ін.

До умов вступу на митну службу відносяться такі фактичні обставини, які мають юридичне значення, з надходженням яких у громадян виникає право на заміщення даної посади (стажування, випробувальний термін, кадровий резерв та ін.).

Організаційно-правові способи заміщення посад вказують на те, які в якому порядку та чи інша посада, при наявності правових підстав та умов, підлягає заміщенню. У відповідності з цим, державні митні службовці можуть заміщати посади як на конкурсній основі, так і шляхом призначення.

Центральне місце в інституті митної служби належить проходженню служби в митних органах України, які мають ряд суттєвих особливостей. Так, присвоєння персональних звань посадовим особам митних органів здійснюється при наявності позитивної атестації з урахуванням посад, які вони займають, освіти та стажу роботи. Атестація також має суттєве значення та розглядається в роботі як персональна оцінка професійних здібностей митного службовця. Вдосконалення та упорядкування проходження державної служби неможливе без юридичної атестації службовців, яка проводиться з метою раціонального використання спеціалістів, підвищення ефективності їх роботи та відповідальності за доручену справу. Митне законодавство виділяє два основні завдання атестації: 1) встановлення відповідності митного службовця посаді, яку він займає; 2) присвоєння персонального звання.

В дисертаційному дослідженні виділяється роль матеріально-побутового забезпечення та соціального захисту митних службовців, що створює

необхідні умови для ефективної діяльності системи митних органів України та забезпечує цілий комплекс гарантій.

Заохочення та відповідальність розглядаються в роботі як стимулюючий фактор службової діяльності. Якщо заохочення подається як позитивна стимуляція, яка встановлюється за успішне та сумлінне виконання митними службовцями своїх посадових обов'язків, то відповідальність — своєрідний стимул державної служби, який виражається в необхідності найсуворішого дотримання державної та службової дисципліни, законності.

В останньому параграфі цього розділу "Припинення служби в митних органах" розглядаються випадки щодо припинення митної служби, передбачені нормами митного законодавства.

В заключенні дисертації зроблені загальні підсумки дослідження і сформульовані його висновки.

Основні положення дисертації відображені в таких публікаціях автора:

Посібники:

1. Гаверский В.В. - Глава 9, 10. В пособии (практикуме): Кивалов С.В. Таможенное право Украины (Служба в таможенных органах). — Одесса, 1998. — С. 57-105.

Статті в наукових журналах та збірниках:

2. Державна служба в митних органах // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. — 1997. — № 2. — С. 11-13.

3. Правовое регулирование таможенных лицензионных складов // Юридический вестник. — 1997. — № 3. — С. 111-113.

4. Правовое положение таможенной службы в Украине и некоторые вопросы гражданского права в их деятельности // Актуальные проблемы государства и права: Сб. науч. тр. — Вып. 4. — 1997. — С. 230-235.

Анотація

Гаверський В.В. Організаційно-правові основи становлення та розвитку державної митної служби в Україні. — Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 — теорія управління; адміністративне право та процес; фінансове право; банківське право. — Одеська державна юридична академія, Одеса, 1998.

В дисертації аналізується процес виникнення та розвиток митної служби в Україні. Державна митна служба розглядається як один із видів державної служби, із властивою їй специфікою та формами вияву, а також як система державних органів, які здійснюють митну справу. Автором подані рекомендації, спрямовані на модернізацію та підвищення ефективності митної служби.

Підсумки дослідження відображені в навчальному посібнику (практикумі) та трьох наукових публікаціях.

Ключові слова: митна служба, митна справа, митне право, проходження служби в митних органах, митне законодавство.

Аннотация

Гаверский В.В. Организационно-правовые основы становления и развития государственной таможенной службы в Украине. — Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 — теория управления; административное право и процесс; финансовое право; банковское право. — Одесская государственная юридическая академия, Одесса, 1998.

В диссертации анализируется процесс возникновения и развития таможенной службы в Украине. Государственная таможенная служба рассматривается как один из видов государственной службы со свойственной ей спецификой и формами проявления, а также как система государственных

органов, осуществляющих таможенное дело. Автором представлены рекомендации, направленные на модернизацию и повышение эффективности таможенной службы.

Итоги исследования отображены в учебном пособии (практикуме) и трех научных публикациях.

Ключевые слова: таможенная служба, таможенное дело, таможенное право, прохождение службы в таможенных органах, таможенное законодательство.

Summary

Gaverskiy V.V. Legal and organizational fundamentals of growing and development of the State Customs Service in Ukraine. — Manuscript.

Thesis for a Candidate of Law's degree by specialized 12.00.07 — The Theory of management; Administrative Law and procedure; Financial Law; Banking Law. — Odessa State Academy of Law, Odessa, 1998.

The dissertation analyses the procedure of origin and development of a State Customs Service in Ukraine. In the research the State Customs Service is examined as a sort of state service, with the specific character and forms of display which are peculiar to it and as a system of state bodies carried out a customs affairs. Author has worked recommendation for updating and for increasing of customs service efficiency. The results of research have been reflected in 3 scientific publications.

The key words: customs service, customs affairs, Customs law, period in service of customs bodies, customs legislation.